

ĪSUMĀ

Dienvīdāfrikas

Republikā turpinās nemieri pēc bijušā valsts prezidenta Džeikoba Zumas ieslodzīšanas cietumā, un nekārtības bojāgājušo skaits pieaudzis līdz 72 cilvēkiem, lai gan kārtības atjaunošanā ir iesaistīta armija, otrdienas vakarā paziņoja policija. Daudzi no bojāgājušajiem samīdīti drūzmā pie pārtikas, elektroprēču, alkohola un apģērbu veikaliem, kurus pūlis izlauņījis. Lai sniegtu atbalstu policijai, kārtības atjaunošanā iesaistīti 2500 karavīru, tomēr laupīšanas vēl nav izdevies apturēt.

Turcija. Pēc 2016. gada jūlijā notikušā militārā apvērsuma neveiksmīgā mēģinājuma Turcijā jau 3000 personām, kas apsūdzētas par dalību pučā, piespriests mūža ieslodzījums, vēsta aģentūra "Anadolu". Vairāk nekā 1600 no šiem notiesātajiem piespriests "pastiprināts mūža ieslodzījums", kas kopš 2002. gada, kad Turcija atteicās no nāvessoda, ir augstākais soda mērs un neparedz apzēlošanas iespēju. Kopumā 289 prāvās cietumsodi piespriesti 4890 cilvēkiem, bet šobrīd turpinās vairs tikai viena prāva.

Itālija. Lielajiem kruīzu kuģiem no 1. augusta būs aizliegts iebraukt Venēcijas centrā, otrdien paziņoja Itālija pēc gadiem ilgas brīdināšanas, ka šie kuģi var nodarīt nelabojamu postu vēsturiskajai pilsētai. Kruīza kuģu pasažieri dod lielu labumu Venēcijas ekonomikā, bet daudzi pilsētas iedzīvotāji ir pret šo kuģu braukāšanu gar Svētā Marka laukumu, jo to saceltie lieli vilņi grauj pilsētas pamatus un kaitē lagūnas trauslajai ekosistēmai.

ŠAJĀ DIENĀ

15. jūlijā

1099. Pirmā krusta kara laikā Eiropas kristiešu bruņinieki pēc septiņu nedēļu aplenkuma ieņēma Jeruzalemi.

1606. Dzimis holandiešu mākslinieks Rembrants.

1823. Ugunsgrēks Romā iznīcināja seno Svētā Pāvila baziliku.

1916. ASV pilsētā Sietlā Viljams Boings un Džordžs Konrāds Vestervelts nodibināja kompāniju "Pacific Aero Products", kas vēlāk tiek pārdēvēta par "Boeing".

1995. Tirdzniecības vietnē Amazon.com pārdots pirmais priekšmets.

Baltkrievija veicina migrantu plūsmu uz Lietuvu

Migrantiem, kas no Irākas vēlas nokļūt līdz Lietuvai, par šo pakalpojumu starpniekiem nākas samaksāt no 6000 līdz 15 000 ASV dolāru, vēsta lsm.lv, atsaucoties uz Lietuvas sabiedriskā medija "LRT" iegūto informāciju. Reti kurš no patvēruma meklētājiem vēlas palikt Lietuvā, jo viņu mērķis ir turīgākas Eiropas Savienības valstis.

"LRT" žurnālisti kopā ar kolēģiem Baltkrievijā un Irākā centās noskaidrot, kā tiek organizēta migrantu plūsma uz Eiropu. Līdz šim galvenais maršruts Tuvo Austrumu un

Āfrikas valstu iedzīvotājiem bijis caur Eiropas dienvidu valstīm un Balkāniem, bet tagad arvien vairāk migrantu izvēlas Baltkrieviju, kas ne tikai neliek šķēršļus migrantiem, bet pat veicina viņu došanos uz Lietuvu un gūst peļņu no šī nelegālā biznesa. "Mēs varam piedāvāt Baltkrieviju, Vāciju, Lietuvu un citas valstis. No šejienes uz Baltkrieviju, pēc tam 20 minūtes līdz Lietuvai. Tas maksās 10 000 dolāru vienam cilvēkam, lai no Bagdādes tiktu līdz Lietuvai," irākiešu žurnālistiem stāsta kāds no starpniekiem, kas nodrošina šos pakalpojumus Irākā.

Migrantiem ceļš uz Eiropu caur Baltkrieviju ir daudz ātrāks un vieglāks, jo līdz Baltkrievijai iespējams nokļūt ar lidmašīnu, nav jāriskē ar dzīvību, laivā mēģinot šķērsot Vidusjūru. Lidsabiedrība "Irākas avioliņijas" jau kopš 2017. gada veic lidojumus no Bagdādes uz Minsku. Bet šogad kopš 10. maija uz Minsku lido arī lidsabiedrības "Fly Baghdad" reiss. Irākiešu tūristu pēkšņā interese par Baltkrievijas apskatīšanu skaidrojama ar to, ka daudzi nemaz neplāno atgriezties dzimtenē un Baltkrievija viņiem ir kā placdarms, no kurienes pārcelties uz dzīvi

Eiropā. "LRT" žurnālistu veiktā izmeklēšana liecina, ka Baltkrievijā valdošais režīms piepelnās ar šo biznesu. Irākiešiem, kas vēlas doties "tūrisma braucienā" uz Baltkrieviju, esot jāiemaksā 3000 dolāru drošības nauda. Ja cilvēks neatgriežas Irākā, tad iemaksātā nauda nonāk Baltkrievijas rīcībā. Tāpat Baltkrievija pelna arī ar viesnīcu, ēdināšanas un transporta pakalpojumiem. Pēc ielidošanas Baltkrievijā migranti tiek nogādāti kādā no Minskas viesnīcām, kur tie paliek dažas dienas. Tad viņus ar auto nogādā līdz Lietuvas robežai un pamāca, kā pārvarēt robežu. ▀

Protestējot parstāj raidīt Gruzijas kanāli

Gruzijas neatkarīgie televīzijas kanāli vakar uz 24 stundām pārtraukuši raidīt, **tādējādi protestējot pret uzbrukumiem žurnālistiem, kas noveduši pie kāda televīzijas operatora nāves.** Svētdien savās mājās tika atrasts miris neatkarīgā telekanāla "Pirveli" operators Aleksandrs Laškarava, kuru galēji labējie ekstrēmisti 5. jūlijā piekāva, kad viņš filmēja protestus pret plānoto LGBTQ (lesbiešu, geju, biseksuāļu, transseksuāļu, kvīru un citu seksualitāšu) kopienas gājienu. Dienā, kad tika piekauts Laškarava, kopumā ievainojumus guva vairāk nekā 50 žurnālisti. Notikušais izsaucis sašutumu gan pašā Gruzijā, gan aiz tās robežām, un starptautiskā žurnālistu tiesību aizstāvju organizācija "Reportieri

bez robežām" (RSF) norādījusi, ka tas "Gruzijā iezīmē katastrofālu pagrieziena punktu uz tiesībām informēt" par notiekošo. Ietekmīgi Gruzijas televīzijas kanālu darbinieki un vadītāji apsūdzējuši premjerministra Iraklija Garibašvili valdību, ka tā organizējusi vardarbīgo kampaņu pret žurnālistiem, kas parstāv pret valdību kritiski noskaņotos medijus. Četri neatkarīgie televīzijas kanāli "Formula", "Mtavari", "Pirveli" un "Kavkasia" trešdien paziņojuši, ka uz 24 stundām pārtrauc raidīt. "Garibašvili ir jāatkāpjas. Pret visiem, kas 5. jūlijā uzbruka žurnālistiem, jāuzsāk tiesiskā vajāšana," teikts identiskajos paziņojumos, kurus televīzijas kanāli izplatījuši feisbukā. Laškaravas bēres otrdien piedalījās simtiem žurnālistu. ▀

3,5 triljoni dolāru Baidena plāniem

ASV Senāta budžeta komitejā parstāvētie demokrāti otrdienas vakarā vēlu vienojušies par 3,5 triljonu lieliem tēriņiem, lai varētu īstenot prezidenta Džo Baidena vērienīgos plānus **klimate izmaiņu apkarošanā, veselības apdrošināšanā un sociālās sfēras projektos, kas saistīti ar bērnu aprūpi un mājokļiem.** Projektos, kurus Baidens pasludinājis par savām prioritātēm, tuvākās desmitgades laikā paredzēts ieguldīt milzu summas no federālajiem līdzekļiem, taču šīs iecerēs sastopas ar republikāņu sīvu pretestību. Pēc komitejas locekļu tikšanās ar Senāta vairākuma līderi Čaku Šūmeru par vienošanos *tviterī* paziņojis senators Marks Vorners. Savukārt Šūmers žurnālistiem pavēstījis, ka ikvie-

na Baidena programma saņems dāsnu finansējumu. Demokrātu mērķis ir šo vienošanos iemiesot budžeta rezolūcijā, kas gadījumā, ja to apstiprinās abas Kongresa palātas, ļaus pieņemt turpmākos likumus par milzīgajiem tēriņiem bez atbalsta meklēšanas no republikāņiem. Budžeta rezolūcija ļautu demokrātiem, kam Senātā ir tikai niecīgs vairākums, izvairīties no republikāņu obstrukcijas, jo turpmāko budžeta likumu apstiprināšanai vairs nevajadzētu 60 no 100 senatoru balsīm, bet pietiktu ar vienkāršo vairākumu. Demokrāti šo procedūru izmantoja martā, lai atvēlētu 1,9 triljonu dolāru palīdzības programmām pēc Covid-19 pandēmijas. Vienošanās panākta pēc nedēļām ilgas stīvēšanās. ▀

Ziņojumus uzskata par pārpratumiem

Valsts policija saņem informāciju par gadījumiem, kas var tikt traktēti kā vēlēšanās viltot Covid-19 sertifikātu, taču lielākā daļa no tiem "ir komunikācijā radies pārpratums", vakar preses konferencē paziņoja VP Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes priekšnieka vietnieks Dmitrijs Homenko. Viņa vērtējumā **lielākā daļa saņemto iesniegumu par iespējamu sertifikāta viltojumu esot komunikācijas problēmas starp mediķi un pacientu vai pacienta vēlme provocēt ārstu.**

Arī Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja Kriminālprocesuālo izmeklēšanu pārvaldes priekšniece Anda Rumjanceva atzina, ka birojā līdz šim saņemti vairāki iesniegumi par iespējamu digitālā sertifikāta viltojumu, bet neviens no tiem neesot apstiprinājies. ▀

FOTOFAKTS

Skopjē, gaisa temperatūrai sasniedzot 37 grādus, jaunieši no tilta lec Treskas upē.

FOTO - AFP/LETA